

Mateju Cigaletu v spomin.

(Spisal dr. Fr. L.)

Bogastvo se zbira in košati v mestih, prijetno življenje mami ljudi v palačah, čast obseva veljake na kraljevskih dvorih, — a nadarjenost, bister um in nepremagljivo voljo pošilja Bog tudi med oddaljene hribovce in jih daje otrokom, rojenim v borni koči. Taki daroviti otroci premagajo pogostoma največje težave in odpravijo najhujše zapreke, da dospó do svojega namena; dečki kmečkih starišev najdejo pot do šole, boré se z ovirami vso mladost, in ko so možje, imajo voljo, moč in izkušnost, da dovršé velika dela.

Dné 26. minulega meseca je poiskala odlična družba slovenskih razumnikov pohlevno vas v notranjskih hribih in kmečko hišo v bližnjih logih, in je s tem počastila spomin znamenitega Slovenca, rojaka iz onih krajev: Mateja Cigaleta, občana črnovrškega.

Vrli naš starosta med slovenskimi pisatelji, Ivan Navratil, je lani v koledarju družbe sv. Mohorja zanimivo in natančno opisal življenje in delovanje Cigaleto. Tako mu je postavil najlepši spomenik med Slovenci, spomenik v srcu vsakega Mohorjana, ki bere ta spis. Prav ta spis pa je vnel nekaj zavednih Črnovršcev za to, da bi Cigaleta poslavili tudi s kamenitim spomenikom v domačem kraju. Napravili so načrt, posvetovali se z drugimi domoljubi, naposled jeli javno prositi in nabirati denarja ter objavljali prošnje v časopisih. Darovi so se sicer zbirali le jako

počasi, zakaj pri nas nabirajo in prosijo mnogoteri in za mnogo dobrih namenov, a odbor je bil stanoviten in tako naposled pridobil toliko, da se ni bilo bati sramote. Vipavski kamenosek je izklesal kaka 2 m visoko, zgoraj okrajšano piramido, in pa spominsko pločo. Piramida je bila namenjena za lepo in očitno mesto v črnovrški vasi, ploča pa za rojstveno hišo Cigaleto.

Sredi minulega meseca je bilo vse zgotovljeno; kameniti spomenik so postavili v Črnem vrhu ob kraju, kjer se srečava največ cest, pločo pa vzdali v rojstveno hišo v Loméh, h. šte. 12.

Nihče ni mogel pričakovati, da bi bila slavnost v oddaljenem notranjskem kraju velika; a imela je biti tem pristrčnejša. Omenjeni dan se je sešlo ob najlepšem vremenu v lični vasi pod temnim vrhom — Črnim vrhom — lepo število gostov iz Ljubljane, Idrije, Vipave in od drugod: zastave, slavoloki so jim govorili nemo, a odbor jih je pozdravil z navdušeno živo besedo; domači ognjegasci

pa so se pred njimi prvič pokazali v lepi društveni opravi.

Umno je bila slavnost prirejena tako, da se je vsaj nekoliko naslanjala na božjo službo, kar naj bi se pač godilo vselej pri slavnostih na kmetih. Hvalimo Boga, da ima naše ljudstvo doslej v obče še največ veselja — v cerkvi! Cerkevni govornik je razlagal, zakaj naj verujemo, in zakaj naj živimo krščansko. Malo pred

Matej Cigale. (Po fotografiji.)